

درام اسلامی

جمشید ملک پور | ترجمه فرزام حقیقی | سئاتر: نظریه و اجرا |
| THE ISLAMIC DRAMA | Jamshid Malekpour | Translated by Farzam Haghighi |

مجموعه سئاتر: نظریه و اجرا

این کتاب مجموعه سئاتر نظریه و اجرا است که در سال ۱۳۸۵ خورشیدی در تهران منتشر شد. این کتاب شامل ۱۰ نمایشنامه است که در ۱۰ فصل مجزا درج شده است. این نمایشنامه‌ها به گونه‌ای نوشته شده‌اند که به خواننده کمک کند تا با مفاهیم نظریه سئاتر و همچنین با مفاهیم فلسفی و اجتماعی مرتبط با سئاتر اسلامی آشنا شود. این کتاب برای دانشجویان سئاتر، محققان و علاقه‌مندان به سئاتر اسلامی مناسب است.

مجموعه سئاتر: نظریه و اجرا

شابک: ۹۷۸۹۶۴۶۰۰۰۰۰۰۰۰

قیمت: ۲۷۷۲۱ ریال

تعداد صفحات: ۱۷۹

مجموعه سئاتر: نظریه و اجرا

مجموعه سئاتر: نظریه و اجرا

سرشناسه: ملک پور، جمشید، ۱۳۳۱ -
عنوان و نام پدیدآور: درام اسلامی / نوشته جمشید ملک پور؛ ترجمه فرزاد حقیقی.
مشخصات نشر: تهران: بیدگل، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری: ۲۴۲ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۸۶۳-۱۴-۸
وضعیت فهرست نویسی: قیفا
یادداشت: عنوان اصلی: The Islamic drama=Taziyah, 2004.
موضوع: تعزیه نامه ها
موضوع: Ta'ziyah -- Texts
موضوع: تعزیه -- تاریخ
موضوع: Ta'ziyah -- History
موضوع: نمایش -- ایران -- تاریخ و نقد
موضوع: Theater -- Iran -- History and criticism
موضوع: نمایشنامه فارسی -- ایران -- تاریخ و نقد
موضوع: Persian drama -- Iran -- History and criticism
شناسه افزوده: حقیقی، فرزاد، ۱۳۶۰، مترجم
رده بندی کنگره: PIR۲۸۳۴
رده بندی دیویی: ۰۵۱۲/۲۸۸
شماره کتابشناسی ملی: ۵۹۳۲۸۵۴

سازمان اسرار

THE ISLAMIC DRAMA | Jamshid Malakpour | Translated by Farzad

ادرام اسلامی |

جمشید ملک پور |

ترجمه: فرزاد حقیقی |

ویراستار: شیدا بیگدلی |

نمونه خوان: نگار کیامقدم |

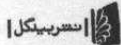
مدیر هنری و طراح گرافیک: سیاوش نصاعدیان |

مدیر تولید: مصطفی شریفی |

چاپ اول | ۱۳۹۹ تهران | ۱۰۰۰ نسخه |

شابک: ۹۷۸-۶۳۲-۶۸۶۳-۱۴-۸ |

Bidgol Publishing co. |

| سربینکل |

تلفن انتشارات: ۲۸۴۲۱۷۱۷ |

فروشگاه | تهران | خیابان انقلاب | بین ۱۲ فروردین و فخررازی | پلاک ۱۲۷۴ |

تلفن فروشگاه: ۶۶۴۶۳۵۴۵، ۶۶۹۶۳۶۱۷ |

bidgolphishing.com |

همه حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است. |

فهرست |

۱۳	گفتار مترجم
۲۵	پیشگفتار
۲۶	تعزیه از منظر تئاتر
۲۹	درآمد
۳۴	یادداشت‌های درآمد
۳۷	فصل اول: ایران: زادگاه تعزیه
۵۱	یادداشت‌های فصل اول
۵۵	فصل دوم: اسلام و تعزیه
۶۵	یادداشت‌های فصل دوم
۶۹	فصل سوم: منشأ و روند شکل‌گیری تعزیه
۷۶	مراسم مذهبی پیش از اسلام
۹۲	شیعه و داستان‌ها و اشعاری در باب شهادت
۹۶	روضه‌خوانی و دسته‌ها

۱۰۲	نقالی و پرده‌داری
۱۰۷	موسیقی و آواز
۱۱۰	یادداشت‌های فصل سوم
۱۱۵	فصل چهارم: نمایش‌های تعزیه
۱۱۷	پیش‌واقعه
۱۲۱	واقعه
۱۲۳	گوشه
۱۲۷	شبییه مضحک
۱۳۲	نتیجه‌گیری
۱۳۷	یادداشت‌های فصل چهارم
۱۳۹	فصل پنجم: اجرای تعزیه
۱۵۵	صحنه
۱۵۷	صحنه‌پردازی
۱۶۴	بازیگری
۱۶۹	صحنه، اثاثیه و لباس
۱۷۴	موسیقی و آواز
۱۷۸	تکیه
۱۸۷	یادداشت‌های فصل پنجم
۱۹۱	فصل ششم: تعزیه در جهان اسلام
۱۹۹	یادداشت‌های فصل ششم
۲۰۱	فصل هفتم: تعزیه: دیروز، امروز و فردا
۲۰۶	یادداشت‌های فصل هفتم
۲۰۷	پیوست: مجموعه مجالس تعزیه
۲۰۷	مجموعهٔ خوچکو

۲۱۰	مجموعهٔ پلی
۲۱۳	مجموعهٔ لیتن
۲۱۵	مجموعهٔ واتیکان
۲۱۷	مجموعهٔ مجلس
۲۱۸	مجموعهٔ ملک
۲۱۹	مجموعهٔ تکیه دولت
۲۱۹	مجموعهٔ شرکت نسبی کانون کتاب
۲۱۹	مجموعه‌ها و دست‌نویس‌های شخصی
۲۲۰	یادداشت‌های پیوست
۲۲۱	کتابنامهٔ فارسی
۲۲۵	کتابنامهٔ انگلیسی
۲۲۹	کتابنامهٔ مترجم
۲۳۵	گزیدهٔ نمایه

گفتار مترجم |

آسمان آینده کدر و غرق ابهام است، اما آنچه به گمان ما تردیدی در آن نیست، تغییر گفتمانی است که بی شک از راه می‌رسد و در آن درام اسلامی نمی‌تواند جایگاهی داشته باشد، هرچند همین امروز نیز نظایر این کتاب و کسانی که تنها به شوق فرهنگ ایران عمری در راه آن گذاشته‌اند، بر صدر ننشسته‌اند. ایران ما سرزمین فرهنگ‌ها و آیین‌های مختلف، اقوام و زبان‌های گوناگون است. برخی به جهل و گروهی به عمد کوشیده‌اند تا این پیوند سده‌ها و هزاره‌ها و آنچه را بدان وابسته است از میان بردارند. تعزیه، بخشی از ایران ماست. چه آن را خوش داشته باشیم چه نه، شناخت آن، شناخت گوشه‌ای از فرهنگ ایران و نیاکان ماست، که در درازای سده‌ها با آن زیسته و برددهایی که بر آنها باریده گریسته‌اند، تنها با آگاهی است که هویت ملی و آن حس یکپارچگی تقویت می‌شود... خاصه امروز که هم بیشتر به یادآوری آن هزاره‌ها همزیستی و فرهنگ مشترک نیاز داریم و هم از تاریخ فاصله میان زیبایی و شناخت سنت با سلطه و چنبره آن بر دنیای امروز را نیک آموخته‌ایم... این کتاب کوششی است برای توصیف و ارزیابی یکی از هنرهای ایرانی و یادآوری بخشی از گذشته مشترک.

برای عنوان کتاب، درام اسلامی را برگزیدیم؛ چند دلیل ما را به انتخاب این نام مجاب کرد، مهم‌ترین آن، سنت پژوهش درباره تعزیه بود. در این سنت، تعزیه بیشتر به عنوان متنی ادبی دیده شده، نه گونه‌ای نمایشی و درام. در پژوهش حاضر، تعزیه به مثابه فرمی

نمایشی بررسی شده است و این از مهم‌ترین نقاط تمایز درام اسلامی با آثار پیشین است. در این کتاب از سفرنامه‌ها، متون تاریخی، اسناد و سنگ‌نوشته‌ها تا شاهنامه، تعزیه‌ها، مصاحبه‌ها، آثار پژوهشی و... سخن به میان آمده یا از آنها مطلبی نقل شده است. بخشی از این آثار در اصل به زبان فارسی و بخشی دیگر به زبان‌های دیگر، خاصه انگلیسی، بودند. درباره منابع فارسی تکلیف روشن بود، و به‌ناگزیر از منابع اصلی بهره بردیم. راحت‌ترین کار در باب آثار دسته دیگر ترجمه آنها بود، اما از آنجاکه در تألیف کتاب حاضر از حوزه‌ها و دانش‌های گوناگون بهره برده شده، ترجمه دقیق و درست این آثار به زبان فارسی نیازمند دانشی تخصصی به‌وسعت همه این آثار بود، که بدون فروتنی ریاکارانه از آن بی‌بهره‌ایم. پس گمان کردیم شاید بهتر باشد این نقص را با بهره از ترجمه‌های این آثار به زبان فارسی جبران کنیم؛ این کار در دیگر را بر خواننده علاقه‌مند می‌گشاید و آن امکان بیگیری و مقایسه راحت‌تر مبحثی خاص در منابع فارسی است. پس اصل را بر رعایت امانت و دقت مترجمان گذاشتیم، اما در این راه، با مواردی مواجه شدیم که متن ترجمه‌شده در فارسی با متن انگلیسی مغایر و متفاوت می‌نمود، پس مجبور شدیم خلاف قاعده خود عمل کنیم؛ اگر آن تفاوت اندک بود، ما با مختصر تغییری همان را در متن آورده‌ایم و در ذیل به آن اشاره کرده‌ایم و اگر تفاوت بسیار بود، ترجمه خود را در متن و نشانی ترجمه کتاب به فارسی را در حاشیه آورده‌ایم، تا خواننده، هم بتواند بحث را در منبع مذکور پیگیری کند و هم ترجمه پیشنهادی ما را با ترجمه کتاب مذکور مقایسه کند. چه‌بسا با این روش برخی از آثار مهمی که سال‌هاست، به‌واسطه متن فارسی‌شان، مورد استناد قرار می‌گیرند دوباره، و این بار دقیق‌تر، به فارسی ترجمه شوند.

اما در این میان یک استثنا وجود داشت، و آن ارجاعی بود که در درام اسلامی به اوستا داده شده است. با اینکه ترجمه‌های متعددی از اوستا وجود دارد، از آن رو که درک محققان از این متن همواره در حال تغییر است و به‌تبع آن ویراست‌های متفاوتی از آن ارائه شده، نمی‌شد به ترجمه‌های فارسی آن اعتماد کرد؛ و چون متن هم، حتی در همان ترجمه انگلیسی، عاری از اصطلاحات تخصصی نبود، ترجمه آن را به یکی از دوستان سپردیم.